

Bruxelles, den 26.4.2017
COM(2017) 250 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En europæisk søjle for sociale rettigheder

{ SWD(2017) 200 final }
{ SWD(2017) 201 final }
{ SWD(2017) 206 final }

"Vi skal optrappe arbejdet med at skabe et fair, ægte transeuropæisk arbejdsmarked. Som led i indsatsen ønsker jeg at udvikle en europæisk søjle for sociale rettigheder, der tager hensyn til de skiftende vilkår i de europæiske samfund og i arbejdsverdenen. Den kan tjene som ledetråd for en fornyet konvergens i euroområdet. Denne europæiske søjle for sociale rettigheder skal supplere det, som vi allerede har opnået i fællesskab, når det kommer til beskyttelsen af arbejdstagere i EU. Jeg tror, at vi gør klogt i at lancere dette initiativ i euroområdet og give de øvrige EU-medlemsstater mulighed for at deltage, hvis de ønsker det."

Kommissionsformand Jean-Claude Juncker, tale om Unionens tilstand,
Europa-Parlamentet, 9. september 2015

1. Indledning

Opbygning af en mere inklusiv og mere retfærdig Union er en af denne Europa-Kommissions vigtigste prioriteter¹. Siden kommissionsformand Jean-Claude Juncker bebudede oprettelsen af en europæisk søjle for sociale rettigheder, har Kommissionen aktivt samarbejdet med alle relevante interessenter på alle niveauer. I marts 2016 fremlagde den en foreløbig skitse til den europæiske søjle for sociale rettigheder og lancerede en bred offentlig høring for at indsamle feedback². I januar 2017 blev der — på grundlag af arrangementer for interessenter og input fra hele Europa — afholdt en konference på højt plan som afslutning på høringen³.

Kommissionen fremlægger i dag resultaterne af denne offentlige høring sammen med sit endelige forslag til den europæiske søjle for sociale rettigheder. Søjlen omfatter en række centrale principper og rettigheder til støtte for fair og velfungerende arbejdsmarkeder og velfærdssystemer. Som fremhævet i de fem formænds rapport om gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union⁴ er dette også afgørende for at kunne opbygge mere robuste økonomiske strukturer. Det er grunden til, at søjlen er tænkt som en ledetråd for fornyet konvergens på vejen mod bedre arbejds- og levevilkår i de deltagende medlemsstater. Den tager primært sigte på euroområdet, men er åben for alle EU's medlemsstater.

At opfylde disse principper og rettigheder er et fælles ansvar. De fleste af de redskaber, der er nødvendige for at kunne opnå de ønskede resultater med søjlen, ligger hos de lokale, regionale og nationale myndigheder samt hos arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet generelt. Den Europæiske Union — og Europa-Kommissionen i særdeleshed — kan bidrage ved at fastlægge rammerne, udstikke kursen og skabe lige vilkår, i fuld respekt for de specifikke nationale forhold og institutionelle strukturer. Dette er meget vigtigt, men indsatsen

¹ De politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission med titlen "En ny start for Europa: Min dagsorden for job, vækst, retfærdighed og demokratisk forandring" (15. juli 2014).

² COM(2016) 127 final af 8. marts 2016.

³ Se resultaterne af den offentlige høring i ledsagedokument SWD(2017) 206 af 26. april 2017.

⁴ De fem formænds rapport om gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union af 22. juni 2015.

på EU-plan vil nødvendigvis skulle understøttes og følges op på alle ansvars niveauer.

Drøftelserne om Europas sociale dimension er en del af den bredere debat, der er indledt om fremtiden for EU27. Der er med Kommissionens hvidbog om Europas fremtid⁵ indledt en bred debat om, hvilken fremtid vi ønsker for os selv, for vores børn og for Europa. I oplægget om Europas sociale dimension⁶, som offentliggøres sammen med pakken om den europæiske søjle for sociale rettigheder, fokuseres der på de dybtgående forandringer, som de europæiske samfund og arbejdsverdenen vil gennemgå i det kommende årti, og der opstilles en række løsningsmodeller for, hvordan vi kan reagere i fællesskab ved at opbygge et Europa, der beskytter, styrker og forsvaret. I Romerklæringen, som EU's ledere vedtog den 25. marts 2017, understregedes betydningen af et socialt Europa. Det sociale topmøde om fair job og vækst, som vil blive afholdt i Göteborg den 17. november 2017, vil være endnu en lejlighed til at gå videre med disse idéer.

I denne meddelelse præsenteres den europæiske søjle for sociale rettigheder, ligesom det skitseres, hvordan den vil kunne gennemføres. Meddelelsen ledsages af en række lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige initiativer vedrørende balance mellem arbejdsliv og privatliv, information til arbejdstagerne, adgang til social beskyttelse og arbejdstid. I henhold til tanken med søjlen skal disse forslag, når de er vedtaget, opdatere og supplere gældende EU-ret. Selve søjlens tekst understøttes af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, som indeholder en mere detaljeret redegørelse for de enkelte principper og rettigheder⁷. Der er desuden fastlagt en social resultattavle med det formål at overvåge de fremskridt, der gøres i praksis⁸. Denne vil gøre det muligt at følge tendenser og resultater i de forskellige lande og sikre et informeret grundlag for politikvejledning i forbindelse med det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker. For EU som helhed vil resultattavlen tillige være et redskab til at vurdere fremskridtene i retning af en "social AAA-vurdering" for EU.

2. Rationalet bag den europæiske søjle for sociale rettigheder

Den europæiske søjle for sociale rettigheder præsenteres med såvel de nuværende som de fremtidige realiteter for øje. Trods den senere tids forbedringer i de økonomiske og sociale vilkår i Europa er virkningerne af det sidste årtis krise stadig vidtrækkende — fra langtidsledighed og ungdomsarbejdsløshed til fattigdomsrisici mange steder i Europa. Samtidig skal de enkelte medlemsstater forholde sig til de hastige forandringer, der finder sted i vore samfund og inden for arbejdsverdenen. Som det påpeges i oplægget om Europas sociale dimension, er der lige så mange udfordringer, som der er muligheder. EU er hjemsted for de højest udviklede velfærdssystemer i verden og masser af god praksis og social innovation, men det er nødvendigt for EU at imødegå og tilpasse sig hidtil usete samfundsmæssige udfordringer.

⁵ COM(2017) 2025 af 1. marts 2017.

⁶ COM(2017) 206 af 26. april 2017.

⁷ SWD(2017) 201 af 26. april 2017.

⁸ SWD(2017) 200 af 26. april 2017.

I denne sammenhæng handler det med den europæiske søjle for sociale rettigheder om at skabe nye og mere effektive rettigheder for borgerne. De 20 principper og rettigheder, der knæses i søjlen, er opstillet i overensstemmelse med tre kategorier: lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, retfærdige arbejdsvilkår og social beskyttelse og inklusion. De sætter fokus på, hvordan man kan opfylde løftet i traktaterne vedrørende en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt. Principperne og rettighederne er fælles for alle, men det forventes ikke, at der vil blive anvendt en universalløsningsmodel for, hvordan de sikres: Det erkendes med søjlen, at der er mange forskellige situationer og mange forskellige midler til rådighed til at nå disse fælles mål.

Der er i forbindelse med den offentlige høring indhentet en lang række input til det endelige forslag til den europæiske søjle for sociale rettigheder, der fremlægges i dag (se tekstboks 1). Efter høringen finjusterede man en række parametre i forhold til den foreløbige skitse fra marts 2016.

Tekstboks 1. Høringen om den europæiske søjle for sociale rettigheder

Kommissionen gennemførte fra marts til december 2016 en offentlig høring for at indsamle feedback vedrørende en foreløbig skitse til søjlen. Dette var samtidig en lejlighed til at reflektere over fremtiden med hensyn til arbejde og velfærdssystemer, over, hvorvidt den gældende EU-ret stadig er formålstjenlig, og over den rolle, som søjlen kunne spille i styringen af Den Økonomiske og Monetære Union.

Høringen gav mulighed for en bred debat med de andre EU-institutioner, de nationale regeringer og parlamenter, eksperter og civilsamfundet generelt. Arbejdsmarkedets parter spillede en særlig rolle via målrettede høringer med deltagelse af tværfaglige organisationer på EU-plan og nationalt plan og EU-sektorsammenslutninger. Man gennemførte som led i høringerne mere end 60 arrangementer i hele Europa med over 2 500 deltagere. På nationalt plan gennemførte man målrettede høringer i 27 medlemsstater. Der indkom over 16 500 besvarelser af det særlige onlinespørgeskema. Den 23. januar 2017 blev der afholdt en konference på højt plan med henblik på at afslutte høringsprocessen.

Europa-Parlamentet vedtog en beslutning om søjlen den 19. januar 2017⁹. Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog hver især en udtalelse henholdsvis den 11. oktober 2016¹⁰ og den 25. januar 2017¹¹. Kommissionen modtog desuden bidrag fra 21 nationale regeringer¹², ligesom søjlen blev drøftet på ministerplan på diverse samlings i Rådet.

Der er med høringen identificeret fire overordnede tendenser, som bør adresseres med søjlen: i) de sociale konsekvenser af krisen, herunder stigende fattigdom og udstødelse, ulighed og arbejdsløshed, lav vækst og konkurrenceevne, ii) arbejdets fremtid og det stadig mere digitale arbejdsmarked, iii) den demografiske udvikling, navnlig den europæiske befolknings aldring, og iv) økonomiske forskelle

⁹ 2016/2095(INI).

¹⁰ CDR 2868/2016.

¹¹ SOC/542-01902-00-01-ac.

¹² Belgien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Grækenland, Frankrig, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Nederlandene, Østrig, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Sverige og Det Forenede Kongerige.

medlemsstaterne imellem. Disse problemstillinger har dannet udgangspunkt for udformningen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, som fremlægges i dag.

Samlet set viste høringen, at der er tilslutning til den europæiske søjle for sociale rettigheder som en mulighed for at virkeliggøre et mere socialt Europa. Høringen bekræftede samtidig, at Europas økonomiske og sociale udfordringer er indbyrdes forbundne og kræver en sammenhængende indsats på alle niveauer. Især pegede mange respondenter på det forhold, at formålet med søjlen ikke bør være at harmonisere social- og arbejdsmarkedspolitikken i hele EU.

Det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der offentliggøres sammen med denne meddelelse, indeholder et mere detaljeret resumé af høringen¹³.

Disse udfordringer er af særlig betydning for gennemførelsen af Europas Økonomiske og Monetære Union, sådan som det understregedes i de fem formænds rapport fra juni 2015¹⁴. Dette er ikke bare en bydende samfundsmæssig nødvendighed, det er også en økonomisk nødvendighed. De beskæftigelsesmæssige og sociale forhold varierer meget i euroområdet — til dels som følge af krisen, men også i en vis udstrækning på grund af de ubalancer, der var blevet opbygget i årene inden krisen. Som det påpeges i rapporten, er effektive og robuste arbejdsmarkeder, der fremmer et højt beskæftigelsesniveau og kan absorbere chok uden at skabe arbejdsløshed, afgørende for, at Den Økonomiske og Monetære Union kan fungere effektivt og gnidningsløst. Over tid bidrager de til konvergens i resultaterne medlemsstaterne imellem og til mere inklusive samfund. Uden for arbejdsmarkedet er det vigtigt også at sikre, at alle borgere har adgang til passende uddannelse, og at der findes et effektivt socialbeskyttelsessystem med henblik på at beskytte de mest sårbare i samfundet, herunder en "social mindstebeskyttelse". Endelig fremhæves i rapporten behovet for at gå et skridt videre og presse på for en dybere integration af de nationale arbejdsmarkeder ved at lette den geografiske og erhvervsmæssige mobilitet. Dette fordrer fair, lige vilkår, som kan håndhæves, for både de offentlige myndigheder, arbejdstagerne og virksomhederne.

Søjlen er således primært udviklet for medlemsstaterne i euroområdet, men kan anvendes af alle medlemsstater, der ønsker at være en del af den.

¹³ SWD(2017) 206 af 26. april 2017.

¹⁴ "Gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union", rapport aflagt af Jean-Claude Juncker, i samarbejde med Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi og Martin Schulz, juni 2015.

3. Søjlen i politisk og juridisk henseende

Søjlen har hentet direkte inspiration i den nuværende mangfoldighed af gode praksisser i Europa og bygger på det solide lovgivningskompleks, der er opbygget på EU-niveau og på internationalt plan. Mange af disse værdier blev allerede nedfældet i Romtraktaterne i 1957 og har fået yderligere global anerkendelse på grund af arbejdet i internationale organer som De Forenede Nationer, Den Internationale Arbejdsorganisation og Europarådet. Søjlen bygger især på den europæiske socialpakt, som blev undertegnet i Torino den 18. oktober 1961, og fællesskabspagten fra 1989 om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, hvori der fastsættes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder. Samtidig har EU-retten på det sociale område også udviklet sig i løbet af de sidste 30 år som følge af nye traktatbestemmelser, vedtagelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder, ny lovgivning og EU-Domstolens praksis. For nylig blev der med vedtagelsen af FN's 2030-mål for bæredygtig udvikling fastlagt en dagsorden, som går ud på at udrydde fattigdom og adressere de økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner af bæredygtig udvikling med en afbalanceret og integreret tilgang.

Der tages i den endelige udgave af teksten også fuldt ud hensyn til mere overordnede politiske overvejelser og juridiske begrænsninger. Medlemsstaterne — og i mange sammenhænge arbejdsmarkedets parter — har primær kompetence eller endda enekompetence på områder såsom arbejdsret, mindsteløn, uddannelse, sundhedsydelse og forvaltning af socialbeskyttelsessystemer. Det er samtidig dem, der bærer størstedelen af finansieringsansvaret på de områder, der er omfattet af den europæiske søjle for sociale rettigheder. De principper og rettigheder, der fastlægges med søjlen, vil skulle implementeres på EU-plan og af medlemsstaterne på nationalt plan under fuld overholdelse af deres respektive beføjelser. Dette er også i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, hvoraf det følger, at EU udelukkende handler, hvis målene bedre kan nås på EU-plan, og at foranstaltningerne ikke må gå ud over, hvad der er nødvendigt for at opfylde traktaternes målsætninger. Disse principper sikrer, at beslutninger træffes så tæt på Unionens borgere som muligt, og at foreslåede foranstaltninger på EU-plan vil være baseret på dokumenteret merværdi. Dette er, hvad borgerne forventer, og det er desuden den mest effektive fremgangsmåde.

Søjlen bekræfter de rettigheder, der allerede følger af gældende EU-ret og i det gældende internationale regelværk, og supplerer dem for at tage højde for de nye realiteter. Søjlen som sådan berører ikke principper og rettigheder, der allerede er fastsat ved bindende EU-bestemmelser: Ved at samle rettigheder og principper, der blev fastsat på forskellige tidspunkter, på forskellige måder og i forskellige former, tilstræbes det at gøre dem mere synlige, mere forståelige og mere eksplicite for borgerne og for aktører på alle niveauer.

Med søjlen fastlægges der således en ramme for vejledning i fremtidige foranstaltninger for de deltagende medlemsstater. Det er derfor, søjlen fremlægges i form af en henstilling fra Kommissionen sammen med et forslag til en interinstitutionel proklamation. Henstillingen vedtages af Kommissionen i dag på grundlag af artikel 292 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Ligesom det var tilfældet med chartret om grundlæggende rettigheder,

vil forslaget til en interinstitutionel proklamation blive drøftet med Europa-Parlamentet og Rådet.

Søjlen vil blive gennemført under forskelligartede forhold og i forskellige socioøkonomiske miljøer, som er i forandring. Udover at udgøre en referenceramme er søjlen udformet som et dynamisk instrument, der giver aktørerne på alle niveauer spillerum og mulighed for at handle i overensstemmelse med deres beføjelser og opdatere deres værktøjer i overensstemmelse med specifikke situationer. Der bør især tilskyndes til politikeksperimenter og sociale innovationer, som kan matche nye udfordringer og være til gavn for alle. Som det fremgår af nedenstående, vil der blive iværksat og styrket en række foranstaltninger på EU-plan for at følge op på de fremskridt, der gøres.

De principper og rettigheder, der knæsesættes i søjlen, er af betydning for borgerne, de offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter på alle niveauer. På grund af søjlens beskaffenhed i juridisk henseende er de pågældende principper og rettigheder ikke direkte retskraftige, idet det er nødvendigt at omsætte dem i specifikke foranstaltninger og/eller særskilt lovgivning på det relevante niveau. Der redegøres nærmere for dette i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, som ledsager søjlen¹⁵.

I mange tilfælde er det største problem ikke at få rettighederne anerkendt, men snarere at gøre dem gældende i praksis. Der er tilfælde, hvor borgerne på grund af manglende kendskab til eller manglende implementering eller håndhævelse af allerede eksisterende lovgivning ikke kan udøve deres rettigheder fuldt ud. Dette er grunden til, at et vigtigt fokus i opfølgingsstrategien vil være at styrke håndhævelsen af eksisterende rettigheder. Et eksempel på en sådan foranstaltning er den evaluering af gældende ret vedrørende sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, der blev gennemført for nylig: Der gennemførtes en omfattende høring med det formål at vurdere virkningsgraden, effektiviteten og relevansen af samt sammenhængen i de eksisterende retsakter og med henblik på udformning af en strategi for at sikre en mere effektiv beskyttelse af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed, hvor der tages hensyn til de administrative byrder og SMV'ernes særlige behov¹⁶.

4. Opfølgning på EU-plan

På baggrund af ovenstående politiske og juridiske overvejelser vil ansvaret for gennemførelsen af søjlen primært ligge hos de nationale regeringer, de offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter på alle niveauer. Der redegøres i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene nærmere for, hvorvidt EU juridisk set har kompetence til at handle¹⁷.

I resten af dette punkt fokuseres der på opfølgningen på EU-plan.

¹⁵ SWD(2017) 201 af 26. april 2017. De principper, der knæsesættes i den europæiske søjle for sociale rettigheder, er af betydning for Unionens borgere og tredjelandstatsborgere med lovligt ophold.

¹⁶ COM(2017) 12 af 10. januar 2017.

¹⁷ SWD(2017) 201 af 26. april 2017.

På EU-plan vil alle de forskellige instrumenter, der er til rådighed, blive bragt i anvendelse: EU-retten — med særlig vægt på håndhævelse af de allerede eksisterende, mangfoldige EU-forskrifter— som vil skulle opdateres og suppleres, i det omfang det er nødvendigt, social dialog med det formål at inddrage EU's arbejdsmarkedsparter og støtte deres indsats, politikvejledning og -henstillinger inden for rammerne af det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker samt økonomisk støtte med flere forskellige EU-fondsmidler. Desuden vil gennemførelsen af søjlen blive understøttet af en ny social resultattavle, der gør det muligt at følge fremskridtene for så vidt angår de resultater, der opnås.

Officiel tilslutning til den europæiske søjle for sociale rettigheder

Kommissionen foreslår, at den europæiske søjle for sociale rettigheder højtideligt proklameres af EU-institutionerne i fællesskab. Kommissionen vil sammen med Europa-Parlamentet og Rådets formandskab fremme drøftelserne på grundlag af det udkast til proklamation, der fremlægges i dag. Det sociale topmøde, som vil blive afholdt i Sverige den 17. november i år, vil være en helt central lejlighed til at få processen på skinner, i overensstemmelse med den bredere debat om Europas sociale dimension. I mellemtiden vil den henstilling, der vedtages i dag, fungere som reference, og med nærværende meddelelse tilvejebringes rammerne for fremtidige foranstaltninger fra Kommissionens side. Den henstilling, der vedtages i dag, vil blive ændret på baggrund af den endelige fælles proklamation fra EU-institutionerne.

Opdatering og supplerings af EU-retten, i det omfang det er nødvendigt

EU-lovgivning er fortsat afgørende for at sikre borgernes rettigheder i henhold til traktaterne. Visse af de principper og rettigheder, søjlen inkluderer, fordrer yderligere lovgivningsinitiativer for at kunne få virkning. At sikre, at EU's lovgivning er up to date og formålstjenlig, ligger til enhver tid Kommissionen på sinde som en helt central opgave. Dette afspejles i en række initiativer af nyere dato vedrørende blandt andet koordinering af sociale sikringsordninger, udstationering af arbejdstagere, revision af EU's rammelovgivning om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og den europæiske lov om tilgængelighed, som har til formål at skabe et mere velfungerende indre marked for tilgængelige varer og tjenesteydelser til fordel for personer med handicap og ældre. Søjlen giver mulighed for på en ny måde at vurdere, om den eksisterende EU-lovgivning er udformet og forvaltes på en måde, der er formålstjenlig og matcher de nye udfordringer. Lanceringen af søjlen ledsages af et første sæt lovgivningsinitiativer vedrørende balance mellem arbejdsliv og privatliv, adgang til social beskyttelse og information til arbejdstagerne. Yderligere initiativer — på områder omfattet af de principper og rettigheder, søjlen inkluderer — vil følge senere som led i processen med at udarbejde og drøfte Kommissionens årlige arbejdsprogram.

Bedre håndhævelse af EU-retten

Ud over nye lovgivningsinitiativer fokuseres der med den europæiske søjle for sociale rettigheder på en effektiv implementering af eksisterende lovgivning. Lanceringen af søjlen giver mulighed for at styrke implementeringen og håndhævelsen af gældende EU-ret,

herunder med ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger. En sådan styrket implementering vil omfatte støtte til bevidstgørelse om rettigheder, håndhævelsesmekanismer eller mere detaljerede fortolkningsretningslinjer, i det omfang det er nødvendigt. Den nyligt vedtagne europæiske dagsorden for den kollaborative økonomi¹⁸ og den fortolkende meddelelse om arbejdstidsdirektivet, som offentliggøres i dag, er to aktuelle eksempler på, hvordan sådanne retningslinjer kan se ud¹⁹. Kommissionen vil også — især på grundlag af input fra arbejdsmarkedets parter — se nærmere på eventuelle mangler ved implementeringen og beslutte, hvilke foranstaltninger der er nødvendige.

Støtte til den sociale dialog i EU

Kommissionen har lige fra starten af sin mandatperiode støttet en relancering af den sociale dialog på EU-plan ved at sætte fornyet gang i inddragelsen af arbejdsmarkedets parter i EU's politikudformning og lovgivning og ved at puste nyt liv i arbejdet med at fremme den sociale dialog på alle niveauer. Med fælleserklæringen om "En ny start for social dialog", som blev undertegnet i juni 2016 af EU's arbejdsmarkedsparter, Rådets formandskab og Kommissionen, bekræftede man det fælles tilsagn om at forbedre rammebetingelserne for samt effektiviteten og kvaliteten af den sociale dialog på alle niveauer. Bilateralt samarbejde mellem arbejdsgivere og fagforeninger er en afgørende forudsætning for en velfungerende social dialog. Rammeaftalen om aktiv aldring og en generationsoverskridende tilgang, som blev undertegnet af EU's arbejdsmarkedsparter i marts 2017, er et glimrende eksempel på, hvordan arbejdsmarkedets parter kan bidrage til bedre forvaltningspraksis og mere effektive sociale og økonomiske reformer.

Overvågning af fremskridt inden for rammerne af det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker

Sociale hensyn er blevet integreret og styrket i det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker, siden Kommissionen tiltrådte. Analyse og anbefalinger vil afspejle og fremme de principper, der knæsesættes i søjlen, gennem vurdering, overvågning og sammenligning af de fremskridt, der gøres hen imod implementeringen af dem. Der vil blive gennemført benchmarking og udveksling af bedste praksis på en række områder, såsom jobbeskyttelseslovgivning, arbejdsløshedsunderstøttelse, mindsteløn, minimumsindkomst og færdigheder²⁰. Overvågningen af de fremskridt, der gøres, vil blive understøttet af den nye sociale resultattavle, som består af et begrænset antal allerede eksisterende indikatorer af betydning for vurdering af tendenser på beskæftigelsesområdet og det sociale område²¹. Resultattavlen vil blive drøftet med de relevante rådsudvalg med henblik på at indarbejde den i den årlige fælles rapport om beskæftigelsen, som offentliggøres hvert efterår inden for rammerne af det europæiske semester. Den kunne også blive et referencepunkt for den indsats, der gøres i forhold til den sociale dimension i euroområdet og i Europa mere generelt.

¹⁸ COM(2016) 356 af 2. juni 2016.

¹⁹ C(2017) 2601 af 26. april 2017.

²⁰ Der arbejdes allerede med disse emner i Rådets udvalg.

²¹ SWD(2017) 200 af 26. april 2017.

Konklusioner med henblik på gennemførelsen af Europas Økonomiske og Monetære Union

Den europæiske søjle for sociale rettigheder er et led i bestræbelserne på at indlede en ny konvergensproces inden for ØMU'en. Den hviler på overbevisningen om, at konvergens i retning af bedre socioøkonomiske resultater, social robusthed og retfærdighed er det nødvendige fundament for et mere integreret og stabilt Europa, og at det haster at opnå dette af hensyn til Den Økonomiske og Monetære Unions bæredygtighed. Ser man fremad, afhænger euroområdet's fremtidige succes i ikke ubetydelig grad af, at de nationale arbejdsmarkeder og velfærdssystemer fungerer effektivt, og af økonomiens evne til hurtigt at absorbere og tilpasse sig chok og til effektivt at håndtere de sociale konsekvenser af sådanne chok. Den afhænger også af de nationale økonomiers evne til at forbedre levestandarder og vækstpotentiale. Dette forudsætter uddannelse af høj kvalitet og velfungerende arbejdsmarkeder, der giver mulighed for en jævn fordeling af ressourcer, men også hensigtsmæssigt udformede socialbeskyttelsessystemer, der sikrer effektiv automatisk stabilisering, forebygger og mindsker fattigdom og understøtter reintegration på arbejdsmarkedet. Nogle af de principper og rettigheder, der knæsesættes med søjlen, kunne i overensstemmelse med de fem formænds rapport tjene til at fastsætte mere bindende standarder i overensstemmelse med processen med at skabe en dybere ØMU.

EU-støtte

EU's fonde, navnlig Den Europæiske Socialfond, vil fortsat yde støtte til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Især de operationelle programmer, der gennemføres i perioden 2014-2020 inden for rammerne af Den Europæiske Strukturfond og Den Europæiske Investeringsfond, og andre centrale finansielle programmer som for eksempel ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, Erasmus+, Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen og Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede vil spille en nøglerolle til støtte for mange af søjlens principper. Søjlen vil også være en reference i forbindelse med udformningen af EU's finansielle programmeringsperiode efter 2020. Kommissionen vil arbejde tæt sammen med medlemsstaterne samt lokale og regionale myndigheder om at sikre, at den fremtidige EU-finansiering målrettes mod de identificerede prioriterede opgaver, og at medlemsstaterne etablerer de strukturer, der er nødvendige for at sikre, at midlerne kan udnyttes fuldt ud der, hvor der er mest behov for dem.

5. Konklusion

Høringen om den europæiske søjle for sociale rettigheder har understreget bredden af de sociale og økonomiske problemer, som Europa — og især euroområdet — står over for, men den har også bekræftet, at udfordringerne i vid udstrækning er fælles for alle, og at der er et fælles behov for at handle hurtigt og i fællesskab for at få Europa tilbage på sporet på vejen mod en mere inklusiv økonomisk vækst og større social samhørighed. Denne indsats er en

integrerende del af den bredere politiske og økonomiske dagsorden, der er indledt på EU-plan som reaktion på og som middel til at overvinde det sidste årtis krise.

Den europæiske søjle for sociale rettigheder omfatter konkrete principper og rettigheder, som skal konkretiseres på EU-plan og på nationalt plan. Den sætter borgerne i centrum og beskriver en fælles vej frem for lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår samt social beskyttelse og inklusion. Disse principper og rettigheder er også af afgørende betydning i forhold til den bredere debat om fremtiden for EU27.

Medlemsstaterne, deres offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter på alle niveauer og EU-institutionerne har et fælles ansvar for at arbejde for et mere velstående og retfærdigt Europa, hvor økonomisk og social udvikling går hånd i hånd. Der fastsættes med søjlen markører for fremtidige foranstaltninger — med en række EU-initiativer, der fremlægges i dag som en del af denne pakke. Kommissionen vil fortsat arbejde tæt sammen med Europa-Parlamentet og Rådet om at befordre bekendtgørelsen af søjlen (proklamationen), og med interessenterne om at følge op på den på alle niveauer.